



**CURTEA SUPREMĂ  
DE JUSTIȚIE**

**ÎNCHEIERE**

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Nicolae Daniliuc,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Comisiei pentru etică și disciplină a Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la anularea deciziei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 6 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-89/24  
NR. PIGD 2-21044639-01-3ra-23012024)*

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ. Dezacordul recurenței cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. T. Avasiloaie,  
Curtea de Apel Chișinău, jud. V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca,

29 ianuarie 2025

*Textul corespunde originalului*

## **Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Nicolae Daniliuc**

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judcători*,

constată următoarele:

### **ÎN FAPT**

1. La 26 martie 2021, Nicolae Daniliuc a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei pentru etică și disciplină a Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la anularea deciziei Comisiei pentru etică și disciplină din 02 martie 2020, repararea prejudiciului moral în sumă de 500000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că prin decizia Comisiei pentru etică și disciplină a Uniunii Avocaților din Republica Moldova din 2 martie 2020, în privința sa, avocatul Nicolae Daniliuc, a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de amendă în mărime de 3 000 lei, ca urmare a constatării în acțiunile sale a comiterii abaterilor disciplinare, fără a se indica care anume abateri disciplinare și de care norma de drept sunt prevăzute.

3. La 24 decembrie 2020, s-a adresat cu o cerere prealabilă către Uniunea Avocaților, în care a solicitat anularea deciziei din 2 martie 2020 și repararea prejudiciului moral.

4. Iar, la 19 ianuarie 2021 a primit o scrisoare prin care a fost informat că termenul de examinare a cererii prelabile a fost prelungit până la 90 zile. A expirat și termenul de 90 zile, însă așa și nu a primit răspuns la cererea prealabilă din 24 decembrie 2020.

5. Reclamantul afirmă că nu a solicitat niciodată să devină membru al Uniunii Avocaților și consideră că asocierea într-o astfel de organizație este un drept, nu o obligație. De asemenea, susține că nu a încălcat Constituția, Legea cu privire la avocatură, Statutul profesiei sau Codul deontologic.

6. Potrivit reclamantului, decizia a fost adoptată în urma unei plângeri depuse de Ciobanu Andrian, judecător la Curtea de Apel Bălți, care a susținut că ar fi fost insultat. Reclamantul neagă acuzațiile și afirmă că nu îl cunoaște pe Ciobanu Andrian.

7. În plus, reclamantul invocă că decizia este nelegală, fiind emisă peste termenul de două luni prevăzut de art. 61 din Statutul avocatului. El

subliniază că toate demersurile oficiale au fost făcute în numele clienților săi, în baza contractelor de asistență juridică, și consideră că doar clienții pot evalua calitatea serviciilor oferite.

#### POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin hotărârea din 24 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea lui Nicolae Daniliuc împotriva Comisiei pentru etică și disciplină a Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la anularea deciziei Comisiei pentru etică și disciplină din 02 martie 2020, repararea prejudiciului moral în sumă de 500000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

#### EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

9. La 15 iulie 2022, Nicolae Daniliuc a declarat apel împotriva hotărârii, solicitând casarea ei, cu emiterea unei decizii noi prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral ca fiind întemeiată.

#### POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

10. Prin decizia din 6 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel înaintată de Nicolae Daniliuc și s-a menținut hotărârea din 24 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

11. Instanța de apel a motivat că hotărârea instanței de fond este legală și temeinică, fiind pronunțată cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, așa cum sunt prevăzute de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Aceasta a fost motivată atât în fapt, cât și în drept, iar toate argumentele apelantului au fost analizate minuțios și respinse ca lipsite de substanță obiectivă, reprezentând doar o reiterare a celor formulate în prima instanță.

12. Instanța a constatat că decizia Comisiei pentru etică și disciplină din 2 martie 2020 a fost emisă în conformitate cu Legea privind avocatura nr. 1260-XV din 19 iulie 2002 și cu respectarea prevederilor Codului administrativ, inclusiv a principiilor proporționalității (art. 29) și motivării actului administrativ (art. 31 și art. 118).

13. În privința invocării de către apelant a neapartenenței la Uniunea Avocaților, instanța a concluzionat că această afirmație nu are relevanță juridică. Conform art. 1 alin. (1) și art. 35 alin. (1) din Legea nr. 1260-XV, profesia de avocat presupune respectarea normelor Uniunii Avocaților, indiferent dacă o cerere formală de aderare a fost depusă sau nu.

Obligativitatea respectării normelor decurge din exercitarea profesiei de avocat.

14. Sancțiunea disciplinară aplicată de Comisia pentru etică și disciplină, în valoare de 3 000 lei, a fost justificată prin gravitatea abaterilor disciplinare. Instanța a reținut că apelantul, în timpul exercitării profesiei, a utilizat un limbaj vulgar și injurios la adresa sistemului judecătoresc și a unui petiționar, încălcând prevederile Codului deontologic al avocatului și normele statutare ale profesiei.

15. Instanța a subliniat că decizia contestată este corespunzător motivată, incluzând toate temeiurile de fapt și de drept care au stat la baza aplicării sancțiunii. Procedura administrativă a fost desfășurată cu respectarea principiilor comprehensibilității, transparenței și dreptului la apărare.

16. Referitor la libertatea de exprimare, instanța a invocat jurisprudența CtEDO, conform căreia avocații, în virtutea statutului lor profesional, sunt supuși unor limite stricte în ceea ce privește conduita și exprimarea. Critica adusă sistemului judecătoresc de către apelant a depășit limitele acceptabile, punând în pericol reputația profesiei și afectând încrederea publicului în justiție.

17. Prin urmare, instanța de apel a considerat sancțiunea aplicată proporțională cu abaterea comisă, confirmând legalitatea și temeinicia deciziei Comisiei pentru etică și disciplină, precum și hotărârea instanței de fond.

## EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

18. La 17 ianuarie 2024, Nicolae Daniliuc a declarat recurs împotriva deciziei din 6 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei decizii noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

## ARGUMENTELE RECURSULUI

19. În motivarea recursului, a invocat că instanța de apel a ignorat argumentele sale, respingând apelul fără a se pronunța cu privire la fondul obiecțiilor formulate. Acesta afirmă că decizia instanței de apel este arbitrară și că interpretarea cadrului legal este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție.

20. Recurentul susține că decizia Comisiei din 2 martie 2020 este nelegală, deoarece aceasta a fost emisă de către Uniunea Avocaților, organizație cu

care el pretinde că nu are nicio legătură. El invocă faptul că nu este membru al Uniunii Avocaților și, prin urmare, decizia nu ar trebui să-i fie aplicabilă.

21. Argumentează că nici Legea privind avocatura nr. 1260-XV din 19.07.2002, nici alte norme naționale sau internaționale nu îl obligă să fie membru al Uniunii Avocaților pentru a-și exercita profesia. Invocă articole din Declarația Universală a Drepturilor Omului, Pactul internațional privind drepturile civile și politice și Convenția Europeană a Drepturilor Omului pentru a susține dreptul său de a nu face parte din această organizație.

22. Potrivit recurentului, obligativitatea de a fi membru al Uniunii Avocaților contravine dreptului său la libertatea de asociere garantat de art. 11 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și de art. 20 din Declarația Universală a Drepturilor Omului. Acesta consideră că libertatea sa de a alege apartenența la organizații profesionale este încălcată.

23. Recurentul susține că sancțiunea disciplinară aplicată de Comisie i-a lezat reputația profesională, onoarea și demnitatea, motiv pentru care solicită repararea prejudiciului moral.

#### POZIȚIA INTIMATULUI

24. Referințe la recursul declarat nu au fost depuse.

#### LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

25. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

26. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

27. Art. 245<sup>1</sup> din Codul administrativ prevede că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

28. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. h) Codul administrativ prevede că:

(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

## MOTIVAREA INSTANȚEI

29. Completul de judecată constată că decizia motivată a instanței de apel a fost comunicată lui Nicolae Daniliuc, prin notificare electronică la 15 ianuarie 2024 (f.d.175), iar cererea de recurs a fost depusă în termen legal, la 17 ianuarie 2024.

30. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

31. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

32. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

33. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245<sup>1</sup> din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245<sup>1</sup> din Codul administrativ.

36. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

37. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont

pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

39. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

40. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

41. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit. h) din Codul administrativ,

#### COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de Nicolae Daniliuc.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc